

РЕШЕНИЕ

№ 2177

гр. София, 31.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 01.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **10559** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.118 от КСО и е образувано по жалба на К. К. Л. от [населено място], срещу Решение № 1040-21-1032/28.10.2021г на Директора на ТП на НОИ - С. град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му и потвърдено Разпореждане № 214-00-765-3 от 09.09.2021г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ С. – град, като правилно и законосъобразно.

В жалбата се твърди че решението е незаконосъобразно, поради неправилност на направените в него изводи, че жалбоподателят няма 12 месеца осигурителен стаж в 18-месечния период по чл.54а ал.1 от КСО. Обосновава се, че 18-месечния период е с начало 30.11.2019г. и край 30.05.2021г., като в част от този период – 30.11.2019г. – 17.02.2021г. жалбоподателят е бил служител на ДАНС, а правоотношението с работодателя е прекратено на 17.02.2021г. В този период от работодателя са заплащани осигурителни вноски за периода 30.11.2019г. до 07.09.2020г. вкл., като за времето от 08.09.2020г. до 16.02.2021 г., на основание чл.99 ал.1 т.4 от ЗДАНС жалбоподателя е бил отстранен от длъжност и не е получавал възнаграждение. Сочи, че от 28.08.2020г. до 16.02.2021г. е бил в отпуск за временна нетрудоспособност, поради което на основание чл.9 ал.2 т.2 от КСО този период следва да му бъде зачетен за осигурителен стаж и като е приел обратното директора на ТП на НОИ С. – град е постановил незаконосъобразно решение. Позовава се на съдебна практика на ВАС по адм.дело № 1590/2019г. Представя като доказателства 7 бр.болнични листове за временна нетрудоспособност.

В проведеното открито съдебно заседание К. Л. се представлява от адв.Т. от САК, преупълномощен от адв.В., който поддържа жалбата. Представя заповед за прекратяване на служебното правоотношение на К. Л. с ДАНС, предизвестие за прекратяване на служебното правоотношение и акт за сдаване на длъжност. Моли за отмяна на оспорения акт. Претендира разноски по представен списък.

Ответникът се представлява от юрисконсулт В., която оспорва жалбата. В позиция по същество поддържа законосъобразност на постановеното решение на директора на ТП на НОИ С. град, по подробно изложените в него мотиви. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

В производството са приети като доказателства представените от ответника с административната преписка, както и представените от жалбоподателя с жалбата и в проведеното о.з.

С оглед събраните доказателства съдът приема за установено от фактическа страна следното:

На 31.05.2021 г. жалбоподателят К. Л. подал до Дирекция “Бюро по труда - И.“, заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ) по чл. 54а от КСО (л.36). Към него е приложил копие от заповед № 003/30.05.2021 г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК], за прекратяване на трудовото му правоотношение, считано от 31.05.2021 г., на основание чл. 71, ал. 1 от Кодекса на труда /КТ/. Извършена била проверка в информационната система на НОИ - Регистъра на трудовите договори /РТД/, при която е констатирано, че в 18-месечния период по чл. 54а от КСО, за жалбоподателя е установен единствено сключен на 16.03.2021 г. трудов договор с [фирма], ЕИК[ЕИК], прекратен на 31.05.2021 г.

Извършена била проверка и в Регистъра на осигурените лица /РОЛ/, за определяне правото на ПОБ, установила, че от този осигурител в 18-месечния период по чл. 54а от КСО, за К. К. Л. е подавана информация по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за периода от 16.03.2021 г. до 30.05.2021 г. вкл. - 2 месеца и 14 дни.

На основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1 от КСО, с разпореждане № 214-00-7659-1 от 10.06.2021 г.(л.44), е отказано отпускане на ПОБ, с мотиви: “Лицето няма осигуряване във фонд „Безработица“ за 12 месеца от последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването”.

По жалба вх. № 1012-21-1014/07.07.2021 г. на К. К. Л. до директора на ТП на НОИ С. – град (л.40) срещу разпореждане № 214-00-7659-1 от 10.06.2021 г., с доводи, че през периода от 01.04.2008 г. до 16.02.2021 г. е бил държавен служител по Закона за Държавна агенция“Национална сигурност” /ЗДАНС/ и съобразно приложеното към нея Удостоверение Обр. УП-3, И. № ФС-885-2/19.02.2021 г., издадено от ДАНС, и след представяне от жалбоподателя на допълнителна информация съдържаща се в изх. № ФС-1282-2/18.03.2021 г., изготвена от ДАНС, относно изплатени/начислени възнаграждения, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски за месеца на прекратяване на правоотношението и за предходните 24 /двадесет и четири/ месеца, през които лицето е подлежало на задължително осигуряване за всички осигурени социални рискове, както и след представени копия от болнични листове, удостоверяващи период на временна неработоспособност от 21.09.2020 г. до 16.02.2021 г. вкл., с Разпореждане № 214-00-7659-2 от 30.07.2021 г., на основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, е отменено разпореждане № 214-00-7659-1/10.06.2021 г. за отказ за изплащане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО, с оглед

извършване на нова преценка по правото на парично обезщетение за безработица на лицето.

С писмо вх. № 1012-21 -1014#6/25.08.2021 г., от ДАНС е предоставена информация, че на основание чл. 99, ал. 1, т. 4 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ЗДАНС) жалбоподателят Л. е отстранен от длъжност за периода от 08.09.2020 г. до 16.02.2021 г. В този период, на основание чл. 99, ал. 2 от ЗДАНС за времето на отстраняване от длъжност, лицето не е получавало възнаграждение, осигуряването е прекъснато и посоченият период не се зачита за осигурителен стаж. Посочено е, че служебното му правоотношение с Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) е прекратено на основание чл. 110, ал. 1. т. 7, буква „г“ от ЗДАНС - поради отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация, считано от 17.02.2021 г.

Болничните листове, установяващи период на временна нетрудоспособност също са представени в НОИ, като в т. 8 на приложение № 9 за всеки болничен лист, е отразено обстоятелството, че осигуряването на лицето е прекъснато, считано от 08.09.2020 г. Същите установяват периоди на временна нетрудоспособност, както следва:

-болничен лист № E20201571113 от 27.09.2020г. за периода от 27.09.2020г. до 27.10.2020г.

- болничен лист № E20200538019 от 28.10.2020г. за периода от 28.10.2020г. до 26.11.2020г.

- болничен лист № E20200538410 от 27.11.2020г. за периода от 27.11.2020г. до 26.12.2020г.

- болничен лист № E20200538744 от 29.12.2020г. за периода от 27.12.2020г. до 25.01.2021г.

- болничен лист № E20200539105 от 27.01.2021г. за периода от 26.01.2021г. до 16.02.2021г.

- болничен лист № E20210359124 от 05.05.2021г. за периода от 29.05.2021г. до 30.05.2021г.

За първите 5 от посочените болнични листове НОИ е изразил писмено становище, че „лицето няма качество на осигурено лице към началото на временната неработоспособност и паричното обезщетение за периода не е дължимо.“, като в т.8 на приложение 9 за всеки от тези болнични листове е посочено, че осигуряването на лицето е прекъснато, считано от 08.09.2020г. (писмо № ФС3742/20.08.2021г. на ДАНС, л.62).

Представеното пред НОИ от жалбоподателя Удостоверение Обр. У П-3, И.. № ФС-885-2/19.02.2021 г., установява, че в 18-месечния период по чл. 54а, ал. 1 от КСО от 30.11.2019 г. до 30.05.2021 г., вкл., относим към определяне правото на ПОБ, по Закона за ДАНС, на К. Л. е зачетен осигурителен стаж от 30.11.2019 г. до 07.09.2020 г. вкл. в размер на 0 г. 9 м. и 7 дни. За периода от 08.09.2020 г. до 16.02.2021 г. К. К. Л. е отстранен от длъжност на основание чл. 99, ал. 1, т. 4 от ЗДАНС и не е зачетен осигурителен стаж.

Видно и от представената справка-декларация /оригинал/, изх. № ФС-1282-2/18.03.2021 г., издадена от ДАНС (л.49), с вписани изплатени или начислени възнаграждения на жалбоподателя, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски за последните 24 (двадесет и четири) месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, за периода от 01.09.2020 г. до 16.02.2021 г. не е удостоверен осигурителен доход. В справката-декларация също е посочено, че

“Лицето е с прекратено осигуряване поради отстраняване от длъжност на основание чл. 99, ал. 1, т. 4 от ЗДАНС, считано от 08.09.2020 г.“.

При тези данни, от ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ С. – град е прието, че за времето на отстраняване от длъжност К. К. Л. не е получавал възнаграждение, осигуряването е прекратено и периода от 08.09.2020 г. до 16.02.2021 г. не се зачита за осигурителен стаж, както и че към началото на временната неработоспособност жалбоподателят няма качеството на осигурено лице и не е изплатено парично обезщетение за периода на временната неработоспособност. Поради това този период не е определен като отпуск за временна неработоспособност и съответно не е зачетен за осигурителен стаж.

Последвало издаването на Разпореждане № 214-00-7659-3 от 09.09.2021 г. (л.32), с което, на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1 от КСО, е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по чл. 54а от КСО. Изложени са мотиви, че жалбоподателят не отговаря на условията на чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ - няма осигуряване за 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването, съгласно подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО и зачетения осигурителен стаж по Закона за ДАНС, видно от Удостоверение Обр. УП-3, И.. № ФС-885-2/19.02.2021 г. Посочен е периода за определяне правото на лицето за получаване на парично обезщетение за безработица: от 30.11.2019 г. до 30.05.2021 г. В 18-месечния период по чл. 54а от КСО, по Закона за ДАНС, е зачетен осигурителен стаж от 30.11.2019 г. до 07.09.2020 г. вкл. - 0 г. 9 м. и 7 дни. За периода от 08.09.2020 г. до 16.02.2021 г. Л. е отстранен от длъжност на основание чл. 99, ал. 1, т. 4 от ЗДАНС и не е зачетен осигурителен стаж. За периода на временна неработоспособност от 21.09.2020 г. до 16.02.2021 г., предвид, че осигуряването е прекъснато, считано от 08.09.2020 г. е прието, че жалбоподателят няма качество на осигурено лице, не е изплащано парично обезщетение и цитирания период не се зачита за осигурителен стаж. Съгласно подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО от [фирма], ЕИК[ЕИК], Л. е осигурен по трудово правоотношение от 16.03.2021 г. до 30.05.2021 г. вкл. /0 г. 2 м. и 14 дни/. В 18-месечния период по чл. 54а от КСО, Л. има 11 месеца и 21 дни общ осигурителен стаж, поради което е прието, че не отговаря на условията на чл. 54а от КСО и няма право на парично обезщетение за безработица.

Разпореждането е обжалвано от Л. по административен ред пред директора на ТП на НОИ, който с Решение № 1040-21-1032/28.10.2021г. го е потвърдил и отхвърлил жалбата.

От представените в съдебното производство заповед за прекратяване на служебното правоотношение № ЧРз-11/14.01.2021г. се установява, че служебното правоотношение на К. Л. с ДАНС е прекратено, считано от датата на връчването на заповедта, като в изпълнение на тази заповед, на 17.02.2021г., съобразно акт за сдане на длъжност от същата дата, К. Л. е сдал заеманата от него длъжност в ДАНС. При тази фактическа обстановка, установена въз основа на представените по делото доказателства, след като се съобрази с изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК и провери законосъобразността на оспорения административен акт на основанията предвидени в чл. 146 от АПК, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения срок от лице с правен интерес, за което административният акт е неблагоприятен.

Разгледана по същество, се явява неоснователна.

Оспореното решение на Директора на ТП на НОИ С. - град е издадено от компетентен орган по чл.117 от КСО. Постановено е в предвидената от закона форма и съдържа фактическите и правни основания за неговото издаване. Отказът за отпускане на парично обезщетение за безработица, обективиран в потвърденото от органа разпореждане № О-23-999-99-00055518/11.06.2014 г. също изхожда от компетентен орган.

Обжалваното решение е постановено при спазване на административнопроизводствените правила, постановено е след като са събрани всички относими доказателства за изясняване на действителната фактическа обстановка. Изложени са приетите за установени обстоятелства и мотиви, с които се удовлетворяват изискванията за форма на административния акт.

При постановяване на оспореното решение е съобразен изцяло приложимият материален закон.

Спорен по делото е въпросът дали в периода от 08.09.2020г. до 16.02.2021г., в който жалбоподателят е отстранен от длъжност и в който период попада и периода за временна нетрудоспособност на жалбоподателя по болничен лист № Е20201571113 от 27.09.2020г. , по болничен лист № Е20200538019 от 28.10.2020г., болничен лист № Е20200538410 от 27.11.2020г. за периода от 27.11.2020г. до 26.12.2020г., болничен лист № Е20200538744 от 29.12.2020г. за периода от 27.12.2020г. до 25.01.2021г. и болничен лист № Е20200539105 от 27.01.2021г., жалбоподателят има качеството на осигурено лице и следва ли този период да се зачита за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски.

Не се спори по делото, че за периода от 08.09.2020 г. до 16.02.2021 г. на основание чл. 99, ал. 1, т. 4 от ЗДАНС, жалбоподателят е отстранен от длъжност, считано от 08.09.2020 г. В този период, на основание чл. 99, ал. 2 от ЗДАНС, за времето на отстраняване от длъжност, до 16.02.2021г. той не е получавал възнаграждение, като след прекратяването на служебното правоотношение с него, с вече посочената заповед от 14.02.2021г., на 17.02.2021г. той е сдал заеманата длъжност в ДАНС. В производството не се твърди и не са представени доказателства за обявяването за незаконна на заповедта за отстраняване от длъжност.

Съгласно чл.54а от КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването. Чл.54а ал.2 т.2 от КСО определя, че за придобиване право на парично обезщетение по ал. 1 се зачита и времето на платените и неплатените отпуски за временна неработоспособност и за бременност и раждане, както и отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст. Съгласно чл.9 ал.2 т.2 от КСО за осигурителен стаж се зачита: времето, за което са внесени или дължими осигурителни вноски върху не по-малко от минималната работна заплата за страната, за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 5 и 10 и ал. 3, т. 5.

Легално определение за понятието „осигурено лице” е дадено в пар.1, ал. 1, т. 3 ДР КСО, според което „осигурено лице” е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5 КСО; Според чл. 10, ал. 1 КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са

внесени или дължими осигурителни вноски, и продължава до прекратяването ѝ; съгласно ал. 2, осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал.1 не е прекратена. От съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от кодекса. Наличието на валидно сключено и непрекратено трудово или служебно правоотношение не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на обезщетение. Не съществува идентичност на трудовото, респективно - служебното и на осигурителното правоотношение. Наличието на трудово или служебно правоотношение, в повечето случаи, води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно. Изискването на законната разпоредба, съдържаща определението за „осигурено лице” по смисъла на КСО, е лицето да упражнява трудова дейност, т. е. не е достатъчно лицето да има валидно възникнало трудово или служебно правоотношение, а следва и да осъществява трудова дейност въз основа на това правоотношение. Изключение от това правило са регламентирани в изречение второ на т. 3 от пар. 1, т. 1 ДР КСО случаи по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 КСО, т. е. за случаите на разрешен отпуск, при които лицето не осъществява трудова дейност, но времето на отпуската се зачита за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски.

В конкретния случай, към датата на началото на временната нетрудоспособност по първия болничен лист (с начало 27.09.2020г.) между жалбоподателя и ДАНС е съществувало служебно правоотношение, което не е било прекратено, но по което не е осъществявана трудова дейност, поради това че служителят е бил временно отстранен от длъжност със заповед по чл. 99 ал.1 т.4 от ЗДАНС, считано от 08.09.2021 г.. През периода, през който служителят е временно отстранен от длъжност, същият не упражнява трудова дейност и не получава трудово възнаграждение. След като временно отстраненият от длъжност държавен служител не упражнява трудова дейност, то той не отговаря на едно от изискванията по пар. 1, т. 3 ДР КСО, за да е осигурено лице. Задължението за обществено осигуряване възниква и съществува за периодите, през които служителят осъществява трудова дейност на длъжността, на която е назначен по служебното правоотношение. Когато служителят не е осъществявал трудова дейност, не е налице осигурително правоотношение и съответно – задължение за осигуряване. Поради това осигуряването на жалбоподателя, както правилно е прието в оспореното решение, е прекъснато на 08.09.2021г., 20 дни преди началото на периода на временната му нетрудоспособност.

Съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от КСО, правото на парично обезщетение, вместо възнаграждение е регламентирано в полза на осигурените лица за общо заболяване и майчинство, за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат

най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск, като последното изискване не се отнася за лицата, ненавършили 18-годишна възраст. Посочената норма регламентира условията за възникване и съдържанието на материалното право на парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване. За възникване на правото на посоченото обезщетение КСО изисква кумулативното наличие на две предпоставки, а именно: 1. Лицето да има най-малко 6 месеца осигурителен стаж за осигурения социален риск и 2. Лицето да има качеството на осигурено лице. Както вече бе посочено по-горе, към началото на периода на временна нетрудоспособност (27.09.2020г.) жалбоподателят не е имал качеството на осигурено лице, тъй като не е упражнявал трудова дейност, поради временното му отстраняване от длъжност. Поради тази причина, той не е имал качеството на осигурено лице и за целия период на временното му отстраняване от длъжност – до 16.02.2021г., който период не е зачетен за осигурителен стаж и за който период не му е изплатено обезщетение за временна нетрудоспособност по посочените болнични листове.

Вярно е, че съгласно чл. 9, ал. 3, т. 1 КСО за осигурителен стаж се зачита и времето през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 и чл. 4а, ал. 1 не са работили поради незаконно недопускане или отстраняване от работа, или когато са отстранени и впоследствие възстановени на работа по реда, определен в специални закони. По аргумент за обратното, когато и докато не е установено по надлежния ред, че недопускането или отстраняването от работа е незаконно, то времето на недопускането или отстраняването на работа не се зачитат за осигурителен стаж, а съгласно чл. 10, ал. 2 КСО за този период осигуряването е прекъснато. Доказателства за установено незаконно отстраняване от длъжност на жалбоподателя не са представени, нито се твърди, че отстраняването му от длъжност е обявено за незаконно.

Цитираната в жалбата съдебна практика на ВАС по адм.д.№ 1590/2019г.е инцидентна и касае различна хипотеза, доколкото началото на временната нетрудоспособност в казуса по делото е настъпило далеч преди датата на отстраняване от длъжност, вкл. и при действието на чл.42 ал.2 от КСО (отм.), поради което и към настъпването на временната нетрудоспособност лицето е имало качеството на осигурено.

Предвид изложеното, като е постановил Решение № 1040-21-1032/28.10.2021г. Директора на ТП на НОИ - С. град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-765-3 от 09.09.2021г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ С. – град, съдържащо отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица на

жалбоподателя К. Л., Директорът на ТП на НОИ С. - град е приложил правилно материалния закон. По тези съображения жалбата срещу този административен акт следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на жалбоподателят не се дължат разноски. На ответника по жалбата следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Водим от горното и на основание чл.172 ал.2 от АПК съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. К. Л. от [населено място], срещу Решение № 1040-21-1032/28.10.2021г на Директора на ТП на НОИ - С. град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му и потвърдено Разпореждане № 214-00-765-3 от 09.09.2021г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ С. – град.

ОСЪЖДА К. К. Л. от [населено място], ЕГН[ЕИК], да заплати на ТП на НОИ - С. град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: